

τική. περὶ μὲν οὖν δούλου καὶ δεσπότου τοῦτον διωρίσθω τὸν
40 τρόπον.

1256^a Ὅλως δὲ περὶ πάσης κτήσεως καὶ χρηματιστικῆς θεω- 8
ρήσωμεν κατὰ τὸν ὑφηγημένον τρόπον, ἐπεὶπερ καὶ ὁ δοῦ-
λος τῆς κτήσεως μέρος τι ἦν. πρῶτον μὲν οὖν ἀπορήσειεν
ἂν τις πότερον ἢ χρηματιστικὴ ἢ αὐτὴ τῇ οἰκονομικῇ ἐστὶν
5 ἢ μέρος τι, ἢ ὑπηρετικὴ, καὶ εἰ ὑπηρετικὴ, πότερον ὡς ἢ
κερκιδοποιικὴ τῇ ὑφαντικῇ ἢ ὡς ἢ χαλκουργικὴ τῇ ἀνδρι-
αντοποιίᾳ (οὐ γὰρ ὡσαύτως ὑπηρετοῦσιν, ἀλλ' ἢ μὲν ὄργανα
παρέχει, ἢ δὲ τὴν ὕλην· λέγω δὲ ὕλην τὸ ὑποκείμε-
νον ἐξ οὗ τι ἀποτελεῖται ἔργον, οἷον ὑφάντη μὲν ἔρια
10 ἀνδριαντοποιῶ δὲ χαλκόν). ὅτι μὲν οὖν οὐχ ἢ αὐτὴ ἢ οἰκο-
νομικὴ τῇ χρηματιστικῇ, δῆλον (τῆς μὲν γὰρ τὸ πορίσα-
σθαι, τῆς δὲ τὸ χρήσασθαι· τίς γὰρ ἔσται ἢ χρησομένη
τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν παρὰ τὴν οἰκονομικὴν;). πότερον δὲ
μέρος αὐτῆς ἐστὶ τι ἢ ἕτερον εἶδος, ἔχει διαμφισβήτησιν·
15 εἰ γὰρ ἐστὶ τοῦ χρηματιστικοῦ θεωρῆσαι πόθεν χρήματα καὶ
κτῆσις ἔσται, ἢ γε κτῆσις πολλὰ περιείληφε μέρη καὶ ὁ
πλοῦτος, ὥστε πρῶτον ἢ γεωργικὴ πότερον μέρος τι τῆς χρη-
ματιστικῆς ἢ ἕτερον τι γένος, καὶ καθόλου ἢ περὶ τὴν τρο-
φὴν ἐπιμέλεια καὶ κτῆσις; ἀλλὰ μὴν εἶδη γε πολλὰ τρο-
20 φῆς, διὸ καὶ βίοι πολλοὶ καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν ἀνθρώπων
εἰσὶν· οὐ γὰρ οἷόν τε ζῆν ἄνευ τροφῆς, ὥστε αἱ διαφοραὶ
τῆς τροφῆς τοὺς βίους πεποιήκασιν διαφέροντας τῶν ζώων.
τῶν τε γὰρ θηρίων τὰ μὲν ἀγελαῖα τὰ δὲ σποραδικὰ ἐστὶν,
ὁποτέρως συμφέρει πρὸς τὴν τροφὴν αὐτοῖς διὰ τὸ τὰ μὲν
25 ζωοφάγα τὰ δὲ καρποφάγα τὰ δὲ παμφάγα αὐτῶν εἶναι,
ὥστε πρὸς τὰς ῥαστώνας καὶ τὴν αἴρεσιν τὴν τούτων ἢ φύσιν τοὺς